

КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА

Факультет соціології

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Заступник декана факультету
соціології

« 31 » 08 2020 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Психологія вищої школи

для студентів

галузь знань
спеціальність
освітній рівень
освітня програма
вид дисципліни

05 Соціальні та поведінкові науки
054 «Соціологія»
магістр
Соціологія/Sociology
обов'язкова

Форма навчання	денна
Навчальний рік	2020–2021
Семестр	2
Кількість кредитів ECTS	3
Мова викладання, навчання та оцінювання	англійська
Форма заключного контролю	залік

Викладач: Прокопович Євгеній Михайлович

Пролонговано: на 20__/20__ н.р. _____ (_____) «__» 20__
(підпис, ПІБ, дата)
на 20__/20__ н.р. _____ (_____) «__» 20__
(підпис, ПІБ, дата)

КИЇВ – 2020

Розробник: **Прокопович Євгеній Михайлович**, кандидат медичних наук, доцент, доцент кафедри психології розвитку

ЗАТВЕРДЖЕНО

Завідувач кафедри психології розвитку

Власова О. І.
(підпис)

Протокол № 1... від «30» 08 2020 року

Схвалено науково-методичною комісією факультету психології

Протокол від «31» 08 2020 року № 1

Голова науково-методичної комісії Корольов Д.К.

«31» 08 2020 року

Погоджено з науково-методичною комісією факультету соціології

Протокол від «28» 08 2020 року № 1

Голова науково-методичної комісії Червінська Т.Г.

1. Мета дисципліни – забезпечити загальну теоретичну підготовку магістрантів у галузі психології вищої школи, яка слугуватиме підґрунтям для їх подальшої викладацької діяльності, сприяти формуванню професіоналізму майбутніх викладачів, поглибити психологічні знання в області педагогічного спілкування, взаємодії викладача та студентів, психологічних особливостей викладача та студента.

2. Попередні вимоги до опанування навчальної дисципліни

- 1) успішне опанування курсу «Психологія вищої школи»;
- 2) знання теоретичних основ психологічного портрета сучасного студента та викладача;
- 3) володіння елементарними навичками взаємодії викладача із студентами за для їх продуктивізації.

3. Анотація навчальної дисципліни - дисципліна «Психологія вищої школи» належить до циклу нормативних дисциплін професійної підготовки фахівців з вищою освітою за спеціальністю «Соціологія» денної форми навчання. Дисципліна забезпечує загальну теоретичну підготовку магістрантів у галузі психології вищої школи, яка слугуватиме основою для їх подальшої викладацької діяльності. Програма вміщує теоретичні проблеми розвитку, навчання та виховання студентів, питання особистості та науково-педагогічної діяльності викладача, а також передбачає практичне оволодіння магістрантами вміннями та навичками навчально-виховної роботи у ВНЗ. Особлива увага приділяється формуванню професійного самовизначенню і набуття студентами професійно-педагогічної ідентичності.

4. Завдання вивчення дисципліни: Основними завданнями вивчення дисципліни є:

- опанування знаннями про психологічні особливості студентського періоду життя людини;
- систематизація знань про психологічні механізми підвищення ефективності організації навчально-виховного процесу у вищій школі;
- формування професійного мислення студентів, набуття ними досвіду творчого використання психологічних знань у розв'язанні конкретних завдань майбутньої педагогічної діяльності;
- сприяння професійному самовизначенню і набуття студентами професійно-педагогічної ідентичності;
- формування психологічної культури майбутнього викладача.

Це спрямовано на формування компетентностей:

- Здатність застосовувати знання в практичних ситуаціях (зк2)
- Володіння державною мовою (зк3).
- Вміння виявляти та вирішувати проблеми (зк5)
- Навички міжособистісної взаємодії та спілкування з представниками інших професійних груп (зк6)
- Здатність бути критичним та самокритичним (зк7)
- Здатність до аргументованого представлення власної думки, компетентної та толерантної дискусії з її опонентами (зк8)
- Здатність планувати та ефективно використовувати час, працювати самостійно, систематично підвищувати свій професійний рівень шляхом самоосвіти (фкб)
- Здатність використовувати сучасні концепції навчання у викладанні соціологічних дисциплін (фк8).

5. Результати навчання за дисципліною:

Результат навчання (1. знати; 2. вміти; 3. комунікація; 4. автономність та відповідальність)		Форми (та/або методи і технології) викладання і навчання	Методи оцінювання та пороговий критерій оцінювання	% у підсумковій оцінці з дисципліни
Код	Результат навчання			
1.1	Методологічні засади та головні теоретичні положення психології вищої школи як науки	лекція	Усна відповідь, презентація, написання	40%
1.2	Психологічні особливості студентського віку	Лекція, семінарське заняття		

1.3	Психологічні особливості особистості педагога вищої школи та викладацької діяльності у ВНЗ	Лекція, семінарське заняття	рефератів, рішення педагогічних задач	
1.4	Закономірності утворення та розвитку студентської групи	Лекція, семінарське заняття		
1.5	Освітні технології, типи організації навчання	Лекція, семінарське заняття		
1.6	Предметну область педагогічної діяльності	Лекція, семінарське заняття		
1.7	Розпізнавати, запобігати та конструктивно розв'язувати конфліктні ситуації у педагогічній взаємодії	Лекція, семінарське заняття	Усна відповідь, презентація, написання рефератів, рішення педагогічних задач	
1.8	Характеризувати окремі психологічні теорії, які стосуються проблем психології вищої школи	Лекція		
1.9	Аналізувати й оцінювати психологічні явища, які породжуються умовами навчально-виховного процесу у ВНЗ	Лекція, семінарське заняття		
2.1	Творчо використовувати у майбутній викладацькій діяльності знання щодо психологічних закономірностей навчання та виховання студентів, педагогічної взаємодії викладача та студентів	самостійна робота		
2.2	Володіння навичками пошуку, відбору, обробки систематизації інформації для проведення різного типу уроків	самостійна робота		
2.3	Орієнтуватися у закономірностях розвитку студентської групи	самостійна робота		
2.4	Вміння самостійно збирати та критично опрацьовувати, аналізувати та узагальнювати інформацію з різних джерел	самостійна робота	Рішення педагогічних задач, КР 1, 2	30%
2.5	Долати бар'єри у педагогічному спілкуванні	практичне завдання, педагогічна ситуація		
2.6	Здатність застосовувати набуті знання у практичних ситуаціях професійної діяльності	самостійна робота		
2.7	Здатність аналізувати та систематизувати одержані результати, формулювати аргументовані висновки та рекомендації	практичні завдання		
2.8	Уміння адаптуватися до нових ситуацій	практичні завдання, самостійна робота		
3.1	Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.	підготовка презентацій, аналітичних матеріалів, доповідей	оцінювання виступів, презентацій	15%
3.2	Здатність бути критичним і самокритичним.	обговорення практичних ситуацій, вирішення педагогічних задач.		
3.3	Навички міжособистісної взаємодії, здатність працювати в команді.	мозковий штурм, вирішення командних завдань	Усна відповідь, презентація, написання рефератів, рішення педагогічних задач	
3.4	Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.	обговорення рішень педагогічних задач, практичних ситуацій		
3.5	Здатність усвідомлювати межі своєї компетентності та дотримуватися норм професійної етики	обговорення рішень педагогічних задач, практичних ситуацій		
4.1	Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.	підготовка презентацій, аналітичних матеріалів, доповідей	оцінювання виступів, презентацій	
4.2	Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.	підготовка доповідей	оцінювання виступів, презентацій	15%
4.3	Здатність бути критичним і самокритичним.	лекції, обговорення педагогічних ситуацій	Усна відповідь, презентація, написання рефератів, рішення	

			педагогічних задач	
4.4	Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).	рішення педагогічних задач, практичних ситуацій	рішення педагогічних задач	
4.5	Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.	рішення задач, практичних ситуацій	рішення педагогічних задач	

6. Співвідношення результатів навчання дисципліни із програмними результатами навчання

Програмні результати навчання	Результати навчання дисципліни (код)																											
	1.1	1.2	1.3	1.4	1.5	1.6	1.7	1.8	1.9	2.1	2.2	2.3	2.4	2.5	2.6	2.7	2.8	3.1	3.2	3.3	3.4	3.5	4.1	4.2	4.3	4.4	4.5	
прн1. Застосовувати набуті знання на практиці, бути відкритим до застосування знань з урахуванням практичних ситуацій							+		+	+	+	+	+	+	+													
прн2. Демонструвати навички письмової та усної комунікації державною та іноземною мовою, фахово використовувати соціологічну термінологію.																				+				+	+			
прн3. Бути критичним та самокритичним в оцінках своєї професійної діяльності.																				+			+			+		
прн5. Демонструвати навички аргументованого представлення власної думки, компетентної та толерантної дискусії з опонентами														+		+	+			+	+						+	+
прн9. Застосовувати традиційні та новітні методи викладання соціологічних дисциплін	+	+	+			+				+	+	+	+	+					+		+				+		+	
прн10. Демонструвати навички самостійної дослідницької роботи, опанування новими знаннями	+	+		+	+	+				+	+	+	+	+		+			+		+			+		+	+	
прн13. Застосовувати соціологічні знання, вміння та навички у міждисциплінарних дослідженнях	+			+					+			+				+												
прн15. Планувати та ефективно використовувати час, працювати самостійно, систематично підвищувати свій професійний рівень шляхом самоосвіти	+	+	+							+	+	+	+						+	+				+	+			+

7. Схема формування оцінки:

7.1. Форми оцінювання студентів:

Семестрове оцінювання:

Форма оцінювання	Min. – 60 балів	Max. – 100 балів
Усна відповідь, презентація РН1.1, РН1.2, РН1.3, РН1.4, РН1.5, РН1.6, РН1.7, РН1.8, РН1.9, РН3.1, РН4.1, РН4.2	10*1 = 20	20*1 = 40
Написання рефератів РН1.1, РН1.2, РН1.3, РН1.4, РН1.5, РН1.6, РН1.7, РН1.8, РН1.9,	3*1 = 5	5*1 = 10
Рішення педагогічних задач РН1.1, РН1.2, РН1.3, РН1.4, РН1.5, РН1.6, РН1.7, РН1.8, РН1.9, РН2.1, РН2.2, РН2.3, РН2.4, РН2.5, РН2.6, РН2.7, РН2.8, РН3.2, РН3.3, РН3.4, РН3.5, РН4.3, РН4.4, РН4.5	3*1 = 5	5*1 = 10
Контрольна робота 1 РН2.1, РН2.2, РН2.3, РН2.4, РН2.5, РН2.6, РН2.7, РН2.8	14*1 = 15	20*1 = 20
Контрольна робота 2 (ПКР) РН2.1, РН2.2, РН2.3, РН2.4, РН2.5, РН2.6, РН2.7, РН2.8	14*1 = 15	20*1 = 20

- підсумкове оцінювання: залік.

У випадку відсутності студента з поважних причин відпрацювання та передача КР і ПКР здійснюються у відповідності до «Положення про порядок оцінювання знань студентів при кредитно-модульній системі організації навчального процесу» від 1 жовтня 2010 року.

7.2. Організація оцінювання:

Оцінювання студентів здійснюється під час усіх видів навчальних занять і за результатами самостійної роботи. Під час занять оцінюються: усна відповідь, презентація, виконання практичних завдань, рішення педагогічних задач, а також написання рефератів. Контрольна робота № 1 виконується і оцінюється після тем № 1 - 4. Контрольна робота № 2 виконується і оцінюється після тем № 5 - 8 та розцінюється як підсумкова контрольна робота. Максимальна кількість балів за роботу протягом семестру дорівнює 100. Залік виставляється за результатами роботи студента впродовж семестру і не передбачає додаткових заходів оцінювання для успішних студентів.

7.3. Шкала відповідності оцінок:

Зараховано / Passed	60-100
Не зараховано / Fail	0-59

8. Структура навчальної дисципліни. Тематичний план занять

№ п/п	Номер і назва теми	Кількість годин		
		лекції	семінари	Самостійна робота
1	Психологія вищої школи: мета, предмет, завдання, методи. Загальні психологічні особливості студентського періоду розвитку особистості. Типологічні особливості сучасних студентів	2	4	13
2	Суперечливі тенденції освітньо-професійної соціалізації сучасного студента.	2	2	13
3	Психологічний зміст навчально-професійної діяльності студента. Професіоналізація особистості студента як новоутворення віку.	2	2	14
4	Студент як суб'єкт власної навчально-професійної діяльності. Роль мотивації в навчально-професійній діяльності.	2	2	14
5	Соціально-психологічні особливості навчання у вищій школі. Формування особистості викладача вищого навчального закладу. Психологічні особливості системи «студент-викладач».	2	2	14
	Всього	10	12	68

Загальний обсяг – **90** год., в тому числі:

Лекцій – **10** год.

Семінарів – **12** год.

Самостійна робота – **68** год.

9. Рекомендовані джерела:

Основні:

1. Slavin, R. (2008). Educational psychology: Theory into practice, Boston: Allyn and Bacon.
2. Woolfolk, Anita. (2017). Educational psychology. Boston: Pearson.
3. Brown, P. C., Roediger, H. L., & McDaniel, M. A. (2014). Make it stick: The science of successful learning. Cambridge: Belknap Press of Harvard University Press.
4. Woolfolk, A., Winne, P., & Perry, N. (2012). Educational psychology (Fifth Canadian Ed.). Toronto, ON: Pearson Education Canada
5. Ormrod Jeanne Ellis (2019). Human Learning, Pearson

Додаткові:

1. Bandura, A. (2001). The changing face of psychology at the dawning of a globalization era, Canadian Psychology, 42, 12-24. <http://www.uky.edu/~eushe2/Bandura/Bandura2001CP.pdf>
2. Berliner, D. (1993). The 100-year journey of educational psychology: From interest, to disdain, to respect for practice. In T. Fagan and G. VandenBos (Eds.), Exploring applied psychology: Origins and critical analysis (Master Lectures in Psychology). Washington, DC; American Psychological Association. http://www.wou.edu/~girodm/611/Berliner_100years.pdf
3. Huitt, W. (2019, August). Analyzing paradigms used in education and schooling. Educational Psychology Interactive. Atlanta, GA: Author. <http://www.edpsycinteractive.org/topics/intro/paradigm.html>
4. Frankena, W., Burbules, N., & Raybeck, N. (2020). Philosophy of education: Historical overview, current trends. StateUniversity.com Education Encyclopedia. <https://education.stateuniversity.com/pages/2321/Philosophy-Education.html>
5. Crossman, A. (2020, March 8). The sociology of education. ThoughtCo. <https://www.thoughtco.com/sociology-of-education-3026280>

10. Додаткові ресурси:

Приклади контрольних робіт, зміст лекційних занять, завдання для підготовки до семінарських занять, практичні та тестові завдання, завдання для самостійного опрацювання навчального матеріалу та самоперевірки можна отримати через електронну пошту викладача: duran2004@ukr.net